

Ethische Commissie voor de telecommunicatie

**Ellipse Building – Gebouw C
Koning Albert II-laan 35
1030 BRUSSEL**

advies nr. 2008/002

over de wijziging van het koninklijk besluit van 10 oktober 2006 houdende de voorwaarden waaraan spelen die aangeboden worden in het kader van televisieprogramma's via nummerreeksen van het Belgische nummerplan, waarvoor het toegelaten is om van de oproeper, naast de prijs van de communicatie ook de betaling van de inhoud te vragen, doch beperkt tot deze reeksen waarop het eindgebruikerstarief geen functie is van de tijdsduur van de oproep en die een totaalprogramma inhouden dienen te voldoen

uitgebracht op

20/06/2008

1. Context

Bij brief van 21 mei 2008 ontving het BIPT een uitnodiging om een vergadering bij te wonen waarop een ontwerp tot wijziging/vervanging van het koninklijk besluit van 10 oktober 2006 houdende de voorwaarden waaraan spelen die aangeboden worden in het kader van televisieprogramma's via nummerreeksen van het Belgische nummerplan, waarvoor het toegelaten is om van de oproeper, naast de prijs van de communicatie ook de betaling van de inhoud te vragen, doch beperkt tot deze reeksen waarop het eindgebruikerstarief geen functie is van de tijdsduur van de oproep en die een totaalprogramma inhouden dienen te voldoen (gevoegd als bijlage bij de brief van 21 mei 2008), zou worden voorgesteld (hierna ook "het ontwerpKB Tv-bespelletjes").

Na overleg tussen het BIPT en de Voorzitter van de Ethische Commissie, werd de brief van 21 mei 2008 ter kennis gebracht van de Ethische Commissie.

Een vertegenwoordiger van het BIPT, die tevens het secretariaat van de Commissie verzekert, en een vertegenwoordiger van de Ethische Commissie waren aanwezig op de vergadering van 10 juni 2008 om 13u00, waarop het voornoemde ontwerpKB aan een brede groep van betrokken personen en instanties (vertegenwoordigers van de omroepen, de dienstenaanbieders, operatoren, facilitatoren, productiehuisen, mediaregulators, enz...) werd voorgesteld.

Het huidige advies speelt in op de mogelijkheid om tegen uiterlijk 4 juli 2008 commentaren te leveren over de voorgestelde hervorming.

2. Bespreking ten gronde

2.1. Betreffende de consultatie

De Ethische Commissie wenst de FOD Justitie/Kansspelcommissie te bedanken voor de gelegenheid om op nuttige wijze zijn commentaren te uiten over het voorgestelde ontwerpKB.

Het ontwerpKB is opgesteld vanuit de optiek van de bescherming van de speler.

Spelers zijn consumenten van de tv-bespelletjes.

In die optiek verbaast het de Ethische Commissie dat het ontwerpKB klaarblijkelijk enkel voor commentaar voorgelegd wordt aan de aanbieders van tv-bespelletjes in de brede zin van het woord (en enkele regulators), maar niet aan organisaties die opkomen voor de belangen van spelers als consumenten van tv-bespelletjes, zoals bijvoorbeeld het O.I.V.O of Test-Aankoop.

Er bestaat aldus een risico dat de FOD Justitie/Kansspelcommissie al te eenzijdige commentaren op het betrokken ontwerpKB ontvangt.

Tevens heeft de Ethische Commissie vernomen dat er een wetsontwerp in behandeling is dat de wet op de kansspelen fundamenteel hervormt, onder meer op het vlak van de Tv spelletjes.

De Ethische Commissie stelt zich dan ook de vraag of het nog nuttig om voor een korte overgangperiode nog een nieuwe versie van het KB Tv-bespelletjes aan te nemen.

2.2. Betreffende de bevoegdheidsverdeling

De Ethische Commissie stelt vast dat er een aantal gemeenschappelijke bekommernissen bestaan tussen de Ethische Commissie en de FOD Justitie/de Kansspelcommissie betreffende

- een beperking van de deelnamekosten aan spelletjes die aangeboden worden via betaalnummers (0905-nummers of korte SMS nummers van het type 61XX)
- informatieverschaffing over het toegepaste (eindgebruikers)tarief;
- informatieverschaffing over de aangeboden dienst;
- informatieverschaffing via “prefixen” (of beter “dienstidentiteiten”);
- een deftige procedure tot behandeling van klachten van spelers/telecomgebruikers;
- een oproepblokkering via aparte “prefixen” of nummerreeksen voor “spelinhoud”
- enz....

Deze bekommernissen zijn al deels geregeld door de regulering betreffende de betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken (zie advies van het BIPT van 25 juni 2008) of staan op het punt geregeld te worden door de Ethische Code, bedoeld in artikel 134, §2 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (voor meer informatie; zie bijlage 1).

De Ethische Commissie roept de opstellers van het ontwerpKB Tv-bespelletjes dan ook op om in overleg te treden met de Ministers van Telecommunicatie ¹ en Consumentenzaken om een coherente en gecoördineerde aanpak van de problematiek van “spelen” aangeboden via “betaalnummers” uit te werken.

De Ethische Commissie is van oordeel dat de coherentie verloren zou gaan indien er voor de hierboven genoemde bekommernissen geopteerd wordt voor verschillende instanties en verschillende (alomvattende) regelingen in functie van het type dienst (tv-bespelletjes die een totaalprogramma uitmaken ten opzichte van andere spelletjes die op tv uitgezonden worden of zelfs andere betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken), terwijl die diensten nochtans via hetzelfde transportmiddel (090x-nummers of SMS/MMS korte nummers) worden aangeboden.

Het verlies aan coherentie is niet alleen vervelend voor de overheid in het kader van goed bestuur, maar ook (en vooral) voor de sector van de aanbieders van betaaldiensten via elektronische-communicatienetwerken, die immers dreigen geconfronteerd te worden met afwijkende en deels tegenstrijdige regelingen omtrent hetzelfde type van dienst.

¹ De bevoegdheid voor de aangelegenheden die de elektronische communicatie / telecommunicatie betreffen is toegekend aan de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen.

De Ethische Commissie stelt vast dat de wetgever ook die visie heeft aangenomen.

De wetgever gaf in de memorie van toelichting bij het artikel van de programmawet van 27 december 2004 dat de huidige versie van artikel 3.4 invoegt in de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen immers aan dat het de bedoeling was om in het koninklijk besluit in uitvoering van artikel 3.4 een aantal “toelaatbaarheidscriteria” van bospelletjes te definiëren “die preventief de uitwassen van dergelijke spelen dienen te vermijden.” (Parl. St., Kamer, 51ste zittingsperiode, 2004-2005, Doc. 1437/001 en 1438/001, commentaar bij art. 294 en 295, p. 168), maar vond het tegelijkertijd ook “belangrijk te vermelden dat de betrokken toegelaten spelen in de toekomst ook zullen dienen te voldoen aan de algemene en specifieke omkaderingsregels vastgelegd in de Ethische Code voor de telecommunicatie” (idem).

De Ethische Commissie onderschrijft het model zoals voorgestaan door de wetgever.

De Ethische Commissie ziet inderdaad moeilijk in hoe het zich kan bezighouden met kansspelspecifieke elementen, zoals:

- het goedkeuren van de organisatie, de wijze van selecteren en de methodiek van de betrokken spelen (artikel 7 van het (ontwerp)KB Tv-inbospelletjes),
- het nemen van beslissingen over het winstpercentage dat uitgekeerd moet worden overeenkomstig de gangbare praktijken in de kansspelensector (art. 8.4 ontwerpKB),
- het nemen van beslissingen over de waarde van de prijzen die verantwoord zijn om aan te bieden in het kader van een kansspel (art. 10.2 van het (ontwerp)KB) of
- het beoordelen van het niveau van de vragen (artikel 10.4 van het KB van 10 oktober 2006).

De beoordeling of een bepaald TV-bospelletje al dan niet een toegelaten kansspel uitmaakt (en desgevallend valt onder een eventuele uitzondering voorzien in de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers) dient inderdaad bij de Kansspelcommissie te liggen.

Anderzijds heeft het volgens de Ethische Commissie geen zin dat er op betaalnummers die specifiek gebruikt worden in het kader van Tv bospelletjes regels van toepassing zijn qua tarieven en tariefinformatie, informatie over de aangeboden dienst, informatie over de voorwaarden tot deelname, qua reclame, oproepblokkering, het vermijden van gedwongen aankopen, enz... die afwijken van de toekomstige Ethische code voor de telecommunicatie (zie bijlage 1) of andere aanvullende telecomreglementeringen die reeds voorhanden zijn (zie advies van het BIPT van 25 juni 2008).

Wat deze elementen betreft dient de omkadering dus logischerwijze te gebeuren door de Ethische Code (voor zover de omkadering al niet reeds ingevuld is door andere aanvullende telecomreglementeringen).

De Ethische Commissie wijst er daarbij op dat het ontwerpKB Ethische Code voor de telecommunicatie momenteel in een fase van voorbereiding zit die quasi vergelijkbaar is met het huidige ontwerpKB Tv-bespelletjes ².

Indien er gekozen wordt voor een gecoördineerde aanpak met een Ethische Commissie die de volle bevoegdheid krijgt om toe te zien op het gebruik van betaalnummers, stelt de Ethische Commissie voor dat in het KB van 1 april 2007 betreffende procedure voor en de praktische regels in verband met de werking van de Ethische Commissie voor het aanbieden van betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken een systeem van een "voorvraag" voorzien wordt (om niet te spreken van een prejudiciële vraag), waarbij aan de Kansspelcommissie gevraagd wordt om voorafgaand aan het behandelen van een dossier betreffende een Tv-bespelletje te beoordelen of het bespeltje in kwestie wel legaal op de markt is.

Daarna kan het betrokken dossier, voor zover het niet gaat om een kansspelspecifiek dossier, verder behandeld worden door het multidisciplinaire orgaan dat de Ethische Commissie is, met desgevallend het opleggen van een administratieve geldboete of andere sanctie en de terugbetaling van het bedrag dat door van de benadeelde verkregen werd tengevolge van de vastgestelde inbreuk (voor meer informatie; zie bijlage 2, in het bijzonder punt I.3.a en I.3.b).

Indien men toch wenst door te gaan met het model van concurrerende bevoegdheden, zoals vandaag, is het minstens aangewezen dat er op punctuele punten van de tekst een harmonisering komt met de principes en/of termen van het ontwerpKB Ethische Code (zie bijlage 1) én dat de Kansspelcommissie vooraleer te beslissen over aspecten van het Tv-spel die betrekking hebben op de elektronische communicatie en/of het gebruik van betaalnummers een voorafgaand advies inwint van de Ethische Commissie.

2.3. Legistieke en andere elementen

De Ethische Commissie is bij zijn analyse van de voorgelegde tekst ook gestoten op een aantal elementen waar een legistieke bijsturing of andere verduidelijking kan aangebracht worden.

Deze commentaren zijn opgenomen in bijlage 3.

² Het ontwerpKB is momenteel in bespreking met de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen, waarna het voor commentaar aan de sector en vervolgens voor advies aan de Raad van State kan worden voorgelegd.

3. Besluit

De Ethische Commissie roept in essentie op tot een overleg tussen de opstellers van het ontwerpKB Tv-bespelletjes en de Minister van Telecommunicatie (aan wie een kopie van dit advies wordt bezorgd) om het koninklijk besluit van 10 oktober 2006 (of het toekomstige koninklijk besluit dat dat besluit zou vervangen) en de toekomstige Ethische Code voor de telecommunicatie (en de daarmee samenhangende telecomreglementering), alsook de daaruit voortvloeiende respectieve bevoegdheden van de Kansspelcommissie en de Ethische Commissie (en het BIPT), beter op elkaar af te stemmen.

Binnen dat overleg zouden ook procedures kunnen afgesproken worden die bijvoorbeeld vermijden dat de Ethische Commissie een klacht tegen het gebruik van een betaalnummer in het kader van een tv bespeltje afwijst, terwijl het zo zou zijn dat het betrokken tv speltje geen toelaatbaar spel zou uitmaken volgens de criteria van het koninklijk besluit van 10 oktober 2006 (of in voorkomend geval, van de betrokken licentie) of procedures die vermijden dat de Kansspelcommissie betreffende elementen die betrekking hebben op de elektronische communicatie en/of het gebruik van betaalnummers, beslissingen zou nemen die niet in lijn zijn met de regulering van betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken.

Voor de Ethische Commissie voor de telecommunicatie

Willem Debeuckelaere
Voorzitter